

ZARZĄDZENIE

Dnia 27 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

1. poinformować stronę o niestwierdzeniu sygnalizowanej przez obrońcę bezwzględnej przesłanki odwoławczej polegającego na nienależytej obsadzie sądu odwoławczego – Sądu Apelacyjnego w Lublinie, który wyrokiem z 12 października 2022 r., sygn. II AKa 126/22 zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z 4 grudnia 2018 r., sygn. IV K 101/18, tj. przesłanki wynikającej z treści art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.;
2. pouczyć stronę, że na zarządzenie to nie przysługuje żaden środek zaskarżenia;
3. zakreślić sprawę jako załatwioną w inny sposób.

UZASADNIENIE

Pismem z 20 grudnia 2025 r. obrońca skazanego A. R. wniósł o wznowienie postępowania apelacyjnego zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 12 października 2022 r., sygn. II AKa 126/22, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z 4 grudnia 2018 r., sygn. IV K 101/18 i w następstwie uchylenie orzeczenia sądu odwoławczego z uwagi na zaistnienie przesłanki określonego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. polegającej na nienależytej obsadzie sądu odwoławczego poprzez branie udziału w wydanym orzeczeniu osoby powołanej na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego w Lublinie – SSA X. Y. - na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym

przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018r., poz. 3). W uzasadnieniu ww. wniosku wnioskodawca wskazał ponadto, że ww. sędzia wielokrotnie nie przeszedł tzw. testu przed Sądem Najwyższym.

W tym miejscu wskazać należy, że w realiach procesowych niniejszej sprawy rozstrzyganie kwestii wznowienia postępowania z przyczyn sygnalizowanych przez obrońcę skazanego jest niedopuszczalne albowiem zgodnie z dyspozycją art. 542 § 4 k.p.k. wznowienie postępowania nie może nastąpić z przyczyn wymienionych w § 3 tego przepisu, tj. z powodu uchybień stanowiących bezwzględne przyczyny odwoławcze wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. jeżeli były one przedmiotem rozpoznania w trybie kasacji. Mając na uwadze przytoczoną treść ww. przepisu wskazać należy, że rozpoznanie kasacji rodzi wiążące domniemanie, że sprawa została przez Sąd Najwyższy rozpoznana również z punktu widzenia ewentualnych uchybień z art. 439 § 1 k.p.k., co tym samym blokuje możliwość wznowienia postępowania z urzędu na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. Obalenie tego domniemania jest możliwe jedynie w wypadku niewątpliwego stwierdzenia, że uchybienie z art. 439 § 1 k.p.k. zostało ujawnione dopiero po rozpoznaniu sprawy przez Sąd Najwyższy, który w toku postępowania kasacyjnego o istnieniu tego uchybienia nie wiedział i nie miał obiektywnych możliwości jego ujawnienia w oparciu o wówczas dostępne materiały postępowania.

Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, że wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 12 października 2022 r., sygn. II AKa 126/22, został poddany kontroli w postępowaniu kasacyjnym na skutek kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego A. R.. Postanowieniem z 10 maja 2023 r., sygn. akt II KK 81/23, Sąd Najwyższy oddalił kasację wniesioną na korzyść tego skazanego jako oczywiście bezzasadną. Oznacza to, że Sąd Najwyższy, będąc zobligowany w postępowaniu kasacyjnym do zbadania kasacji w zakresie uchybień z art. 439 k.p.k., niezależnie od tego czy były one przez skarżącego podnoszone, oddalając kasację, uznał, że orzeczenie kończące prawomocnie postępowanie, którego wznowienia obrońca skazanego oczekuje, nie było dotknięte żadną bezwzględną przyczyną odwoławczą. W tym miejscu wskazać należy, że

podnoszona przez wnioskodawcę okoliczność wskazująca na potrzebę wznowienia postępowania odwoławczego nie opiera się na okolicznościach, które ujawniły się już po zakończeniu postępowania kasacyjnego. Skazanemu i jego obrońcy znany był skład sądu orzekający w postępowaniu odwoławczym, skład ten również znany był Sądowi Najwyższemu. Okoliczności wynikające z przywołanych przez obrońcę judykatów tak Sądu Najwyższego, jak i międzynarodowych trybunałów były przedmiotem rozważań prawnych i faktycznych i były one powszechnie znane w dacie wydania wyroku przez Sąd Apelacyjny w Lublinie i postanowienia Sądu Najwyższego rozpoznającego kasację w niniejszej sprawie. Sąd Najwyższy miał pełną świadomość obecnie podnoszonych przez obrońcę okoliczności biorąc pod uwagę chociażby fakt, że sędziowie rozpoznający kasację w niniejszej sprawie brali udział w wydaniu przywołanej przez wnioskodawcę uchwały Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., sygn. BSA I-4110-1/20). Ponadto ani skazany, ani jego obrońca również w stosunku do sędziów orzekających w sprawie nie składali żadnych wniosków w trybie art. 41 k.p.k. – co słusznie zauważył sędzia Sądu Najwyższego wydający zarządzenie z 6 października 2025 r. w sprawie o sygn. II KO 65/24. W tym miejscu podkreślić należy, że przedmiotem obecnie oceny jest ponowiony wniosek obrońcy skazanego już po wydaniu ww. zarządzenia.

Nadto wskazać należy, że regulacja z art. 542 § 4 k.p.k. – jak słusznie zauważył Sąd Najwyższy w postanowieniu z 13 lipca 2022 r., sygn. IV KO 160/21 - służyć ma w zamierzeniu ustawodawcy przeciwdziałaniu dublującemu się sprawdzaniu bezwzględnych podstaw odwoławczych. Przepis ten ma również blokować wybór przez stronę któregoś z dwóch nadzwyczajnych środków zaskarżenia i wskazuje, że podstawą do kwestionowania tego, czy w sprawie zaistniała bezwzględna podstawa odwoławcza jest w pierwszym rzędzie kasacja. Wznowienie postępowania zatem może dotyczyć jedynie sytuacji ujawnionych jako wcześniej nieznane i w wyniku działań po zakończonym postępowaniu kasacyjnym

Mając na względzie powyższe, w realiach niniejszej sprawy wznowienie postępowania uznać należało za niedopuszczalne z mocy ustawy.

[J.J.]

[r.g.]